

ZASADY DZIAŁANIA ŚRODOWISK HARCERSKICH

Niniejszy zbiór zasad omawia ogólne funkcjonowanie środowisk harcerskich w ZWHP.

Słowniczek pojęć.

środowisko - grupa harcerska działająca w określonym miejscu, posiadająca własne barwy, obrzędowość i tradycje; podstawową formą jest drużyna, która może zostać rozwinięta w szczerp

drużyna (harcerska, wędrownicza, wielopoziomowa) - forma organizacyjna, w ramach której funkcjonują odpowiednie grupy metodyczne; drużyną kieruje drużynowy

gromada zuchowa - forma organizacyjna pracująca z dziećmi w wieku 7-10 lat; samodzielną gromadą kieruje drużynowy, gromadą w ramach drużyny wielopoziomowej - gromadkowy

krąg (instruktorski, starszoharcerski, ruchu przyjaciół harcerstwa) - forma organizacyjna zrzeszająca osoby dorosłe; działalność kręgu koordynuje przewodniczący

szczerp - środowisko, w którego skład wchodzi co najmniej dwie drużyny (gromady), o wspólnym rodowodzie; szczerpem kieruje szczerpowy

związek drużyn - wspólnota drużyn (gromad) zawiązana ze środowisk działających na danym terenie, nie posiadających wspólnego rodowodu; związkiem drużyn kieruje komendant

zastęp - kilkusobowa grupa harcerzy, funkcjonuje w ramach drużyny; zastępem kieruje zastępowy

patrol - kilkusobowa grupa wędrowników działająca w ramach drużyny wędrowniczej lub wielopoziomowej

szóstka zuchowa - kilkusobowa grupa zuchów działająca w ramach gromady zuchowej, na jej czele stoi szóstkowy

Drużyny i gromady.

Drużynowym może być instruktor harcerski.

W ramach próby przewodnikowskiej obowiązki drużynowego może pełnić osoba w wieku co najmniej 18 lat, posiadająca co najmniej III stopień harcerski.

Warunkowo obowiązki drużynowego może pełnić osoba w wieku co najmniej 16 lat, posiadająca III stopień harcerski. W takiej sytuacji nad drużyną nadzór sprawuje pełnoletni opiekun.

Misję utworzenia drużyny (gromady) powierza drużynowemu Naczelnik w odpowiednim rozkazie. Po zakończeniu pełnego rocznego cyklu pracy, drużyna podlega ocenie. W przypadku stwierdzenia uwag, naczelnik może wyznaczyć czas na ich usunięcie, lub rozwiązać drużynę (gromadę).

Drużyny (gromady) stosują metodykę odpowiednią dla danych grup wiekowych: zuchową, harcerską lub wędrowniczą.

Gromada zuchowa.

Powinna liczyć co najmniej 10 zuchów + kadra. Funkcjonują w niej szóstki zuchowe. Gromada może być koedukacyjna, jednak w takim przypadku przyboczny(a) musi być innej płci niż drużynowy(a).

Drużyna harcerska.

Powinna liczyć co najmniej 10 harcerzy (harcerek) + kadra. Funkcjonują w niej co najmniej 2

zastępy. Zaleca się rozdział pionu męskiego od żeńskiego. **Koedukacja w zastępach jest niedopuszczalna.** Funkcjonowanie drużyn koedukacyjnych należy jedynie traktować jako rozwiązanie tymczasowe, w sytuacji, kiedy środowisko jest tworzone od podstaw lub reaktywowane. W takim przypadku przyboczny(a) musi być innej płci niż drużynowy(a).

Drużyna wędrownicza.

Powinna liczyć co najmniej 9 wędrowników + drużynowy. Funkcjonują w niej patrole.

Koedukacja w patrolach jest niedopuszczalna.

Drużyna wielopoziomowa.

W jej ramach funkcjonują harcerze i wędrownicy. Powinna liczyć co najmniej 10 harcerzy (harcerek) + patrol(e) wędrowniczy(e)+ kadra. **Koedukacja w zastępach i patrolach jest niedopuszczalna.** Funkcjonowanie drużyn koedukacyjnych należy jedynie traktować jako rozwiązanie tymczasowe, w sytuacji, kiedy środowisko jest tworzone od podstaw lub reaktywowane. W takim przypadku przyboczny(a) musi być innej płci niż drużynowy(a).

Szczepy i związki drużyn.

W skład szczepu lub związku drużyn wchodzi co najmniej dwie drużyny (gromady).

Funkcję szczepowego lub komendanta związku drużyn, może pełnić instruktor harcerski w stopniu co najmniej podharcemistrza. Warunkowo funkcja ta może być powierzona przewodnikowi, w ramach realizacji próby podharcemistrzowskiej.

Szczep zostaje powołany przez Naczelnika, na wniosek drużynowego, którego drużyna ma być rozwinięta w szczep. We wniosku dotychczasowy drużynowy, powinien wskazać osoby, którym zostaną powierzone drużyny wchodzące w skład szczepu. Funkcja szczepowego może być łączona z funkcją drużynowego.

Związek drużyn zostaje powołany przez Naczelnika, na wniosek drużynowych, którzy zawierają porozumienie o współpracy pomiędzy środowiskami. Porozumienie powinno ustalać zakres współpracy środowisk oraz wskazywać osobę, która ma objąć funkcję komendanta. Funkcja komendanta może być łączona z funkcją drużynowego.

Kręgi

Krąg może zostać powołany przez Naczelnika w zależności od potrzeb, celem integracji instruktorów, starszyny lub rozwoju ruchu przyjaciół harcerstwa. Terminy "krąg ruchu przyjaciół harcerstwa" i "koło przyjaciół harcerstwa" można stosować dowolnie - w zależności od zwyczajów środowiska.

